

Seat No.: _____

No. Of Printed Pages: 02

[26]

SARDAR PATEL UNIVERSITY
VALLABH VIDYANAGAR

M.ED. THIRD SEMESTER EXTERNAL UNIVERSITY EXAMINATION OCTOBER -2016
PE03EMD204 – SECONDARY EDUCATION IN INDIA AND POLICY PERSPECTIVE

Date: 24-10-2016 Monday
Time: 10.00 to 01.00 p.m.

Marks: (70)

Marks

- Q-1 Answer any FIVE of the following questions. (15)
- (1) What were the reasons to introduce 10+2 pattern of secondary education in India?
 - (2) "India is known for its ancient system of education" Explain the statement indicating characteristic of ancient Indian system of education
 - (3) Write critical observations on education under British rule in India?
 - (4) What are the functions of state Board secondary education in India?
 - (5) What are the main problems of secondary education in India?
 - (6) What are the special characteristics of an education system? Explain any of them.
- Q-2 Explain Five plans approach to development of education focusing following points (10)
- Philosophy of five year plans
 - Planned change
 - Gradual development of general set up of education system
- OR
- Q-2 Explain vocational education focusing following points. (10)
- Adhisheshaiya Committee's recommendations
 - Importance of vocational subjects at 10+2 level
 - Creation of productive society
- Q-3 Write short notes on any two of the following (10)
- (1) Rashtriya Madhyamik Shiksha Abhiyan
 - (2) Recommendations of Kothari Commission 1964-1966
 - (3) Quality concerns for secondary and higher secondary education
- Q-4 Answer any FIVE of the following questions. (15)
- (1) "Education system of general set up is an integrated effects of primary and secondary education" Explain the statement
 - (2) What is the importance of +2 level education?
 - (3) "Good curriculum at secondary level ensures good education" Favour the statement with any five arguments.
 - (4) Suggest any five programme for continuous professional development of secondary school teachers considering present situation and explain any one of them in brief
 - (5) Secondary education is a bridge between primary and higher education. Discuss the statement.
 - (6) Record your observations on secondary education in India at present.
- Q-5 Explain secondary education focusing following points (10)
- Organizations for secondary education in India at State and National level
 - Quality Initiatives
 - Curriculum development
- OR
- Q-5 "After the success of Sarva Shiksha Abhiyan it was necessary to initiate Rashtriya (10)
Madhmik Shiksha Abhiyan" Discuss the statement focusing following points:
- Perpetual Development of education system
 - Functions of Rashtriya Madhmik Shiksha Abhiyan
- Q-6 Write short notes on any TWO of the following (10)
- (1) Need of National curriculum at secondary level
 - (2) Secondary education: Major systemic changes in Gujarat
 - (3) The importance of Central board of secondary education (CBSE) in India

— X —
(2)

ગુજરાતી તરજૂમો

Marks

- Q-1 નીચેનામાંથી કોઈપણ પાંચ પ્રશ્નોના ઉત્તરો મુદ્દાસર લખો. (15)
- (1) ભારતમાં ૧૦+૨ ની માધ્યમિક શિક્ષણની તરાહ શરૂ કરવા પાછળના કારણો જણાવો ?
 - (2) "ભારત તેની પ્રાચીન શિક્ષણ પ્રણાલી માટે શુભ્યાત છે" આ વિધાનની સમજૂતિ ભારતની પ્રાચીન શિક્ષણ પ્રણાલીના લક્ષણો દર્શાવી આપો.
 - (3) અંગ્રેજોના શાસન દરમ્યાન ભારતના શિક્ષણ અંગે વિવેચનાત્મક અવલોકનો લખો.
 - (4) ભારતના રાજ્ય માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડના કાર્યો જણાવો.
 - (5) માધ્યમિક શિક્ષણ કક્ષાએ ભારતની મુખ્ય સમસ્યાઓ કઈ કઈ છે ?
 - (6) શિક્ષણ વ્યવસ્થાની લાક્ષણિકતાઓ જણાવી કોઈપણ એક સમજાવો.
- Q-2 શિક્ષણ વિકાસ માટે પંચવર્ષીય યોજનાનો અભિગમ નીચેના મુદ્દા ધ્યાનમાં રાખી સમજાવો. (10)
- પંચવર્ષીય યોજના પાછળનું તત્વજ્ઞાન
 - આયોજિત પરિવર્તન
 - શિક્ષણ પ્રણાલીનો વિકાસ
- અથવા
- Q-2 નીચેના મુદ્દા ધ્યાનમાં રાખી વ્યવસાયિક શિક્ષણની સમજૂતી આપો. (10)
- આદિશૈક્ષીયા કમિટીની ભલામણો
 - ઉત્પાદક સમાજનું નિર્માણ
 - માધ્યમિક શાળા કક્ષાએ વ્યવસાયિક શિક્ષણનું મહત્વ
- Q-3 નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પર ટૂંકનોંધ લખો. (10)
- (1) રાષ્ટ્રીય માધ્યમિક શિક્ષા અભિયાન
 - (2) કોહારી કમિશન (૧૯૬૪-૬૬) ની ભલામણો
 - (3) માધ્યમિક અને ઉચ્ચ માધ્યમિક શિક્ષણ માટેની ગુણવત્તા નીસ્ખતો
- Q-4 નીચેનામાંથી કોઈપણ પાંચ પ્રશ્નોના મુદ્દાસર ઉત્તર લખો. (15)
- (1) સામાન્ય શિક્ષણ પ્રણાલી એ પ્રાથમિક અને માધ્યમિક શિક્ષણના સહિચારા પ્રયત્નોનું ફળ છે. આ વિધાનની સમજૂતી આપો.
 - (2) +૨ કક્ષાના શિક્ષણનું મહત્વ જણાવો.
 - (3) "સારો અભ્યાસક્રમ સારા શિક્ષણની ખાત્રીનો સમાવેશ કરે છે" આ વિધાનની તરફેણમાં કોઈપણ ચાર દલીલો લખો.
 - (4) માધ્યમિક શાળા કક્ષાએ શિક્ષણના નિરંતર વ્યવસાયિક વિકાસ માટેના કોઈપણ પાંચ કાર્યક્રમો વર્તમાન પરિસ્થિતિ ધ્યાનમાં રાખી સુચવો અને કોઈપણ એક સમજાવો.
 - (5) "માધ્યમિક શિક્ષણ એ ઉચ્ચ શિક્ષણ તરફ જવાનો સેતુ છે" આ વિધાનની ચર્ચા કરો.
 - (6) ભારતમાં પ્રવર્તમાન માધ્યમિક શિક્ષણ અંગે તમારા અવલોકનો નોંધો.
- Q-5 નીચેના મુદ્દાઓ ધ્યાનમાં રાખી માધ્યમિક શિક્ષણની સમજૂતી આપો. (10)
- ભારતમાં માધ્યમિક શિક્ષણ આપનારા સંગઠનો
 - ગુણવત્તા લક્ષી બાબતોની શરૂઆત
 - અભ્યાસક્રમ વિકાસ
- અથવા
- Q-5 સર્વ શિક્ષા અભિયાનની સફળતા પછી માધ્યમિક શિક્ષણ અભિયાનનો પ્રારંભ કરવો જરૂરી હતો. આ વિધાન નીચેના મુદ્દા ધ્યાનમાં રાખી સમજાવો. (10)
- (1) શિક્ષણ પ્રણાલીનો ઉત્તરોત્તર વિકાસ
 - (2) રાષ્ટ્રીય માધ્યમિક શિક્ષા અભિયાનના કાર્યો
- Q-6 નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે પર ટૂંકનોંધ લખો. (10)
- (1) ભારતમાં (CBSE) કેન્દ્રીય માધ્યમિક શિક્ષા બોર્ડનું મહત્વ
 - (2) માધ્યમિક શિક્ષણ : ગુજરાતમાં વ્યવસ્થા અંતર્ગત થયેલા મહત્વના પરિવર્તનો
 - (3) માધ્યમિક શાળા કક્ષાએ રાષ્ટ્રીય અભ્યાસક્રમની જરૂરિયાત